Lietas Nr. C29631513
Lietas arhīva Nr. C-2708-14/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 08.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Rubina rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. B/ un /pers. C/.

Aprakstošā daļa

2013.gada 10.maijā prasītājs /pers. A/ cēlis Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. B/ un /pers. C/, lūdzot piedzīt solidāri no atbildētājiem galveno parādu Ls 245,98, likumā noteikto atlīdzību Ls 0,82, likumiskos procentus Ls 41,93, kopā Ls 288,73, piedzīt samaksātos tiesas izdevumus, kā arī atzīt prasītāja tiesības no 2013.gada 09.maija līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājiem likumiskos 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 15.jūnijā parādnieks /pers. B/ izdeva prasītājam vienkāršo vekseli, saskaņā ar kuru apņēmās 2010.gada 05.jūlijā prasītājam samaksāt EUR 350, kas atbilst Ls 245,98. Vekseļa samaksa tika nodrošināta ar galvojumu (avalu). /pers. C/ ir parakstījies uz vekseļa ievērojot Vekseļa likuma 31.pantu un galvojis par parādnieku EUR 350, kas atbilst Ls 245,98 apmērā. Noteiktajā termiņā atbildētāji vekseli neapmaksāja un naudas līdzekļus prasītāja kontā neiemaksāja. Soda sankcijas par saistību nepildīšanu vienkāršajā vekselī netika noteiktas. Vekseļu likuma 48.panta 4.punkts nosaka, ka regresa ceļā tratas turētājs var prasīt atlīdzību vienas trešdaļas procenta apmērā no tratas summas, tādējādi atlīdzības apmērs ir Ls 0,82, kas atbilsts 0,333% no Ls 245,98.

Prasītājs ir aprēķinājis arī likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2010.gada 05.jūlija līdz 2013.gada 08.maijam Ls 41,93 apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1425., 1753., 1765., 1692., 1828., 1759.pantu un Vekseļu likuma 30., 31., 32., 47., 48. un 77.pantu.

Atbildētājs/pers. B/, kuram 2013.gada 30.maijā nosūtīts prasības pieteikums maza apmēra prasībā paskaidrojumu sniegšanai, savukārt 2013.gada 25.novembrī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu, uz atbildētāja pēdējās zināmās dzīvesvietas adresi, paskaidrojumus vai iebildumus noteiktajā termiņā, ne arī līdz lietas izskatīšanas brīdim nav sniedzis, nav arī lūdzis iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Tā kā atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses, tad atbildētājs /pers. B/ par lietas izskatīšanas datumu informēts ar sludinājumu Latvijas Republikas oficiālajā laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", kurš publicēts 2014.gada 30.janvāra laidienā Nr. 21. Sludinājumā atbildētājam izskaidrotas arī tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi.

Civilprocesa likuma 59.panta ceturtā daļa nosaka, ka tiesa var izskatīt lietu, ja pagājis ne mazāk kā viens mēnesis no aicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis".

Atbildētājs/pers. B/, kuram 2013.gada 30.maijā nosūtīts prasības pieteikums maza apmēra prasībā paskaidrojumu sniegšanai, savukārt 2013.gada 25.novembrī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu, uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi, paskaidrojumus vai iebildumus noteiktajā termiņā, ne arī līdz lietas izskatīšanas brīdim nav sniedzis, nav arī lūdzis iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^{1}$pirmajai daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Līdz ar to par lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Vekseļu likuma 75.pants nosaka, ka vekselis ir vērtspapīrs, kas dod tā turētājam tiesības prasīt no vekseļa devēja vai akceptētāja samaksāt noteiktu naudas summu noteiktā termiņā un vietā. Vekseļu likuma 78.pants nosaka, ka Vienkāršā vekseļa devējs atbild tādā pašā veidā kā tratas pieņēmējs.

Saskaņā ar Vekseļu likuma 77.pantu Vienkāršam vekselim jāpiemēro tratai paredzētie noteikumi par indosamentu (11.—20. p.), maksāšanas termiņu (33.—37. p.), samaksu (38.—42. p.), regresu nesamaksas dēļ (43.—50. p., 52.—54. p.), starpniecību (55., 59. —63. p.), norakstiem (67. un 68. p.), grozījumiem (69. p.), noilgumu (70. un 71. p.), svinamām dienām, laika aprēķinu un papildu dienu aizliegumiem (72., 73. un 74. p.), ciktāl visi šie noteikumi nerunā pretim vienkāršā vekseļa būtībai. Tāpat vienkāršam vekselim jāpiemēro noteikumi par galvojumu (30.—32. p.).

No lietas materiāliem redzams, ka 2009.gada 15.jūnijā vekseļa devējs /pers. B/ izdeva prasītājam vienkāršo vekseli, saskaņā ar kuru apņēmās 2010.gada 05.jūlijā vekseļa ņēmējam /pers. A/ samaksāt naudas summu EUR 350.

Vekseļu likuma 30.pants nosaka, ka tratas samaksu var nodrošināt ar galvojumu (avalu) pilnā tratas sumā vai summas daļā. Galvojums ir galvinieka uzraksts uz tratas vai vienkārša vekseļa, ar kuru galvinieks samaksas saņēmējam garantē tratā vai vienkāršajā vekselī minētās summas vai tās daļas samaksu.

No lietā iesniegtā vekseļa redzams, ka vekseļa samaksa tika nodrošināta ar /pers. C/ galvojumu (avalu) EUR 350 apmērā. Galvojums atbilst Vekseļa likuma 30. un 31.pantam

Vekseļu likuma 33.pants paredz, ka tratu var izrakstīt ar maksāšanas termiņu: pie uzrādīšanas, noteiktā laikā pēc uzrādīšanas, noteiktā laikā pēc izrakstīšanas, noteiktā dienā.

Vekseļu likuma 37.panta otrā daļa nosaka, ja trata tiek izrakstīta, nosakot maksāšanas termiņu noteiktā dienā, tratā ierakstāms (vārdiem) gads, datums un mēnesis, kurā izdarāma samaksa. Samaksas termiņš iestājas tratā ierakstītajā datumā.

Kā izriet no lietā esošā Vienkāršā vekseļa, tad vekseļa samaksas termiņš ir noteikts 2010.gada 05.jūlijā.

Saskaņā ar vekseļu likuma 43.pantu tratas turētājam ir regresa tiesība pret indosantiem, trasantu un citām uz tratas pamata atbildīgām personām, ja maksāšanas termiņam iestājoties, tratu nesamaksā.

Savukārt Vekseļu likuma 44.pants nosaka, ka atteikšanās no tratas pieņemšanas vai samaksas jākonstatē ar publisku aktu (protestu nepieņemšanas vai nesamaksas dēļ).

Vekseļu likuma 79.pants nosaka, ka protests ir juridisks akts, kuru sastāda notārs un kurā tiek apliecināts fakts, ka vekselis nav samaksāts tajā norādītajā termiņā.

Vekseļu likuma 80.panta nosaka, ka notārs, kuram protesta izdarīšanai iesniegts vekselis, mutiski vai rakstiski uzaicina tās personas, uz kurām protests attiecas, izpildīt savu saistību pēc vekseļa. Ja saistība pēc vekseļa nav nokārtota,*) tad notāram jāsastāda protesta akts. Protesta aktu noformē atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajam paraugam.

No augstāk minētā izriet, ka obligāts priekšnosacījums, lai varētu konstatēt, ka saistība pēc vekseļa nav nokārtota ir publisks akts, tas ir notāra izdots Vekseļa protesta akts sakarā ar vekseļa nesamaksu.

Lietas materiāliem šāds notāra izdots vekseļa protesta akts nav pievienots, arī no prasības pieteikumā norādītā neizriet, ka tāds akts vispār būtu izdots.

Ņemot vērā minēto, iztrūkstot vekseļa protesta aktam, tiesai nav likumīga pamata secinājumam, ka vekselis nav samaksāts tajā norādītajā termiņā, līdz ar to prasība kā nepamatota ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa nosaka, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 apmērā par pieciem pasta sūtījumiem, jo saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 983 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas

kārtība" un aprēķinu viena sūtījuma cena sastāda Ls 1,10. Taču lietā ir radušies papildus ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā, kas nav apmaksāti jo veikti trīs papildus sūtījumi – prasītājam nosūtīts paziņojums par lietas ievešanu, tiesas vēstule un sludinājuma teksts. Minētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (Ls 3,30) apmērā, kuri nav apmaksāti, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenami valsts ienākumos no prasītāja.

Civillikuma 1833.pantā noteikts, ka visi maksājumi izdarāmi euro. Tādejādi piedzenamo summu apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro*.

Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmo un otro daļu - latu konvertācijā uz euro izmanto Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz *euro.* Naudas summas un vērtības naudas izteiksmē pēc latu konvertācijas uz *euro* noapaļo līdz tuvākajam centam, ņemot vērā trešo zīmi aiz komata. Ja trešā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās. Ja trešā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad cents tiek noapaļots par vienu vienību uz augšu. Saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu 1 *euro* = 0,702804 lati.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 97., 193., 195., 204.^{1} , 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

Nosprieda

Noraidīt /pers.A/maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. B/ un /pers. C/.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri *euro* un 70 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: iemaksas mērķis ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C29631513.

Noteikt /pers.A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Labprātīgi izpildot spriedumu par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu Tiesu administrācijas labā, maksājumu apliecinošu dokumentu oriģinālus nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 244.kabinetā vai nosūtot tiesai pa pastu.

Noteikt /pers.A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Rubina